

**PlanMER bestemmingsplan buitengebied
gemeente Kampen
Notitie reikwijdte en detailniveau**

projectnr. 257350
revisie: 02
14 februari 2013

auteurs

Martijn van Eck
Richard Schokker

Opdrachtgever

Gemeente Kampen - Ruimtelijke Ontwikkeling
Postbus 5009
8260 GA Kampen

datum vrijgave

beschrijving revisie

goedkeuring

vrijgave

Notitie Reikwijdte en Detailniveau revisie 2

Martijn van
Eck

Dirk van de Wetering

Projectgroep bestaande uit:

Richard Schokker
Martijn van Eck

Datum van uitgave:

14 februari 2013

Contactadres:

Zutphenseweg 31D
7418 AH Deventer
Postbus 321
7400 AH Deventer

Copyright © 2012

Ingenieursbureau Oranjewoud

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

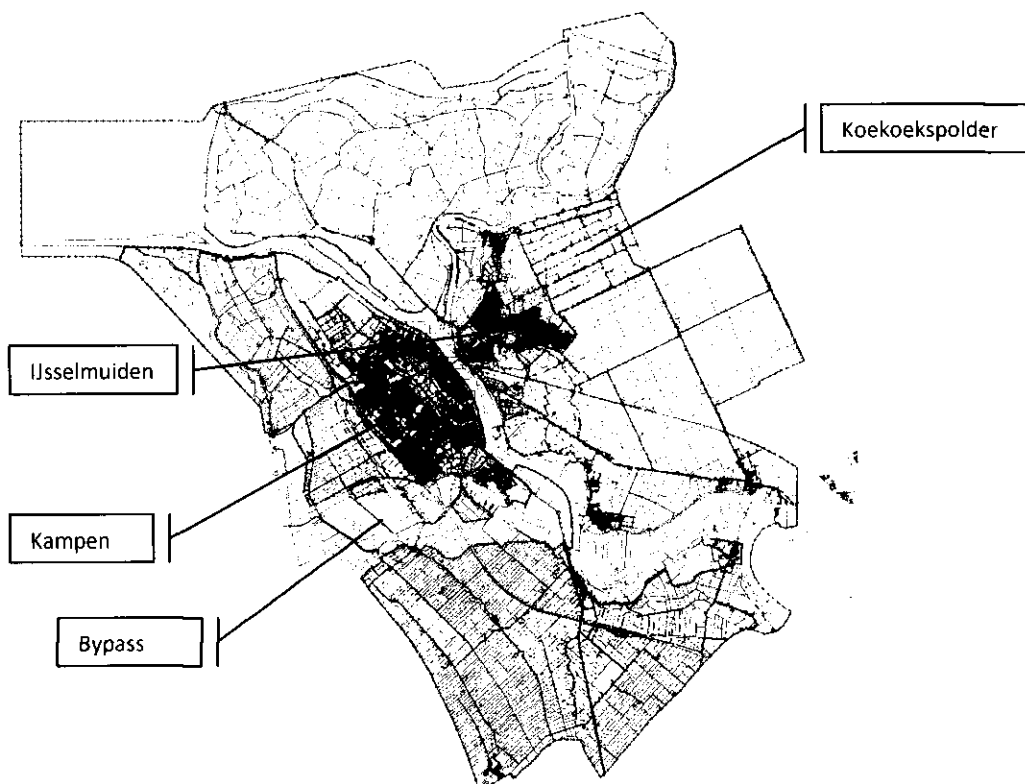
	blz.
1	Het plan en de voorliggende notitie.....2
1.1	Inleiding..... 2
1.2	Aanleiding en doel herziening bestemmingsplan..... 2
1.3	Doelstelling notitie reikwijdte en detailniveau 3
1.4	Visie en vertrekpunt 3
2	Voornemen.....3
2.1	Inleiding..... 3
2.2	Landbouw..... 4
3	M.e.r.-procedure5
3.1	M.e.r.-plicht..... 5
3.2	Hoe ziet de procedure eruit? 6
4	Beleid en wet- en regelgeving.....8
4.1	Relevant beleid..... 8
4.2	Relevante wet- en regelgeving 8
5	Huidige situatie en autonome ontwikkeling.....9
5.1	Algemene karakteristieken van het gebieden..... 9
5.2	Referentiesituatie..... 10
6	Alternatieven.....11
6.1	Het voornemen 11
6.2	Alternatieven..... 11
6.2.1	<i>Maximaal scenario</i> 11
6.2.2	<i>Scenario mitigerende maatregelen</i> 11
7	Welke effecten worden in het planMER beschouwd?.....12
7.1	Scope op de belangrijkste milieuthema's..... 12
7.2	Milieuthema's 12
7.3	Effectbeoordeling 14

1 Het plan en de voorliggende notitie

1.1 Inleiding

De gemeente Kampen ontwikkelt een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied. Het bestemmingsplan heeft betrekking op nagenoeg het gehele buitengebied in de gemeente Kampen. Het gebied wordt begrenst door de randmeren aan de noordzijde, de gemeentegrens van Zwarte Waterland aan de oostzijde, het Vossenmeer en het Drontermeer aan de westzijde. Verder grenst het plangebied aan de gemeentegrenzen van de gemeentes Oldebroek en Hattem aan de zuidzijde en Zwolle aan de zuidoostzijde.

Het betreft een groot plangebied, waarvoor één planMER opgesteld wordt. In onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven met de kleuren geel en groen. De kernen van Kampen en IJsselmuiden, het (glas) tuinbouwgebied Koekoekspolder en het gebied van de Bypass met watergang De Reeve en het toekomstig woongebied De Reeve vallen buiten het plangebied.

Afbeelding 1: overzicht van het plangebied (gele en groene vlakken)

1.2 Aanleiding en doel herziening bestemmingsplan

Het buitengebied krijgt een actueel, digitaal bestemmingsplan voor de komende tien jaar. Het streven is om voor de zomer van 2013 een door de Raad vastgesteld nieuw bestemmingsplan te hebben. Het belang van het nieuwe bestemmingsplan bestaat uit:

- Actualisatie van bestemmingen, zodat ze weer zoveel mogelijk overeen komen met het feitelijk gebruik;
- Goede facilitering van de dynamiek die de komende 10 jaar in het gebied wordt verwacht, en daarbij recht doen aan ruimtelijke kwaliteiten en het bieden van mogelijkheden op maat;
- Invulling van de afspraken over het actualiseren van bestemmingsplannen, tussen provincie Overijssel en de gemeente ("De ruimte op orde", 2002);

- Een digitaal raadpleegbaar bestemmingplan volgens vereisten uit de Wet ruimtelijke ordening.

1.3 Doelstelling notitie reikwijdte en detailniveau

De procedure voor het vaststellen van het nieuwe bestemmingsplan moet vergezeld gaan van een planMER-studie (zie paragraaf 1.8). In de m.e.r.-procedure is raadpleging van de belanghebbenden over de inhoud (reikwijdte en detailniveau) van het milieueffectrapport verplicht. In de notitie zijn de kaders van, en de onderzoeksmethodiek voor, het planMER beschreven. De notitie wordt voorgelegd aan de te raadplegen instanties. Daarnaast wordt de notitie ter inzage gelegd. Een ieder heeft de gelegenheid een zienswijze over de notitie in te dienen. De openbare kennisgeving en publicatie van de notitie reikwijdte en detailniveau vormt de start van de m.e.r.-procedure.

1.4 Visie en vertrekpunt

Voor het bestemmingsplan NLIJ heeft de gemeenteraad op 30 juni 2011 een nota van uitgangspunten vastgesteld. De nota geeft de beleidskeuzes weer voor het nieuwe bestemmingsplan. Gezamenlijk met de oplegnotitie (2011), waarin de wijzigingen en aanvullingen op de nota van uitgangspunten zijn omschreven, vormt dit het kader voor het bestemmingsplan buitengebied NLIJ. Voor het gebied Kampen Zuid is eveneens een nota van uitgangspunten opgesteld waarvan de inhoud in exact de zelfde lijn ligt met de nota van uitgangspunten voor het NLIJ. Op 24 januari 2013 heeft de gemeenteraad van Kampen de Notitie van uitgangspunten 'Bestemmingsplan buitengebied Kampen Zuid' vastgesteld. De uitgangspunten van het Bestemmingsplan buitengebied Kampen Zuid sluiten aan bij de uitgangspunten van het Bestemmingsplan NLIJ. De uitgangspunten uit de Nota's vormen de basis voor het nieuw op te stellen integrale bestemmingsplan buitengebied voor gemeente Kampen.

Het op stellen bestemmingsplan is een conserverend plan. Het ontwikkelingsperspectief voor het NLIJ, het Landschap Ontwikkelingsplan en de Omgevingsvisie Overijssel zijn belangrijke vertrekpunten geweest voor de uitgangspunten voor het bestemmingsplan. Ruimtelijk vertaald betekent dit dat het bestemmingsplan verdere versterking en verdichting wil voorkomen. In het bestemmingsplan wordt een evenwicht vastgelegd tussen ruimtelijke kwaliteit en bedrijfsontwikkeling voor de landbouw. Ontwikkelingsruimte voor grote bedrijven wordt op maat toegekend, terwijl de afbouwende bedrijven beperkte uitbreidingsruimte overhouden. Per saldo zal het aantal m² bouwvlak binnen het bestemmingsplan afnemen.

2 Voornemen

2.1 Inleiding

Het bestemmingsplan buitengebied gemeente Kampen sluit aan bij de bestemmingsplannen buitengebied welke door de gemeente Zwartewaterland en de gemeente Zwolle worden opgesteld.

Het nieuwe bestemmingsplan maakt geen nieuwe, grootschalige ontwikkelingen zoals een bedrijventerrein, glastuinbouw of woningbouw mogelijk. Deze ontwikkelingen krijgen een eigen bestemmingsplan (Spoorlanden, Koekoekspolder en de Bypass).

Door efficiënt om te gaan met de bouwvlakken ontstaan compacte bouwvlakken in het buitengebied. Per saldo neemt het aantal m² bouwvlak binnen het buitengebied af.

2.2 Landbouw

Hieronder zijn de belangrijkste uitgangspunten voor het bestemmingsplan buitengebied beschreven.

Bestemming naar bedrijfsomvang

- Volwaardige agrarische bedrijven groter dan 23 SO (voorheen 10 NGE) krijgen de agrarische bestemming;
- Boerderijen onder de 23 SO zijn geen reëel agrarisch bedrijf en krijgen daarom in principe een woonbestemming. In principe, want als de woonfunctie een belemmering oplevert voor een naburige veehouderij (via de milieuregelgeving ofwel "stankcirkels"), dan is bestemmingswijziging niet mogelijk;
- Onderlinge wijziging tussen de functies "wonen" en "agrarisch" kan alleen doorgang vinden als er daardoor geen nieuwe (milieu)hinder ontstaat. Hiervoor is wel een procedure en een onderbouwing nodig;
- (voormalige) 2e agrarische bedrijfswoning bij een in werking zijnd bedrijf, krijgen de nieuwe aanduiding "plattelandswoning".

Uitbreiding bestaande agrarische bedrijven

Actualisatie bouwvlakken:

- De nieuwe bouwvlakken van volwaardige agrarische bedrijven worden zo ingetekend in het nieuwe bestemmingsplan, dat de bebouwingmogelijkheden gemiddeld genomen gelijk blijven.
- Als er nu al concrete bedrijfsplannen zijn, dan wordt dit meegenomen in deze actualisatie.
- Voor afbouwende agrarische bedrijven wordt het bouwvlak dat niet is benut, verkleind. Het gaat om bedrijven waarvan het Landbouw Economisch Instituut (LEI) aangeeft dat die zich zeer waarschijnlijk niet meer zullen ontwikkelen. Mocht dit toch wel gebeuren, dan kan dit weer terug worden gewijzigd in een bouwvlak, zoals deze er nu ook ligt.

Uitbreiding na vaststelling bestemmingsplan:

- kleine overschrijdingen via ontheffing (eenmalig, max. 500 m²)
- grotere uitbreidingen via wijziging tot max. 2 ha.

Voor uitbreiding tot meer dan 1,5 hectare geldt de provinciale Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving.

Eigen bestemmingsplan voor bouwvlak > 2 hectare:

- Voor groei tot uitzonderlijk grote agrarische bedrijven, met bouwvlakken van meer dan 2 hectare, moet een apart (postzegel)bestemmingsplan worden gemaakt.

Geen nieuwvestiging

In het nieuwe bestemmingsplan is nieuwvestiging (nieuwe bouwvlakken) niet mogelijk. Alleen bij uitzondering kunnen bijzondere maatschappelijke belangen een nieuw bouwblok rechtvaardigen.

Intensieve veehouderij

- Omschakeling van grondgebonden naar intensieve veehouderij is niet langer mogelijk.

Nieuwe activiteiten

- Door middel van randvoorwaarden (in plaats van een vaste lijst) worden de mogelijkheden bepaald voor nieuwe ondergeschikte activiteiten bij een (voormalig) agrarisch bedrijf.

Hergebruik en transformatie

- Boerderijen met beëindigde of zeer beperkte (< 10 NGE) agrarische bedrijfsvoering krijgen een woonbestemming (woonboerderij).
- Het bestemmingsplan stimuleert opvolgfuncties in vrijkomende boerderijgebouwen ter behoud van karakteristieke waarden (onder andere Kwaliteitsimpuls Groene Ruimte die van toepassing is (rood voor rood) een saneringsregeling voor bijgebouwen).

Overige agrarische activiteiten

Naast de meest voorkomende landbouw (melkveehouderij) zijn er ook bijzondere vormen van agrarische activiteit, zoals bijvoorbeeld glastuinbouw, houtteelt, kwekerijen (bomen, planten, champignons) of biologische teelt. De effecten op de omgeving zijn vaak specifiek. Momenteel zijn die typen activiteiten beperkt aanwezig in het gebied. In het kader van het planMER zijn de overige agrarische activiteiten minder relevant.

Niet-agrarische nevenactiviteiten

Nevenactiviteiten bij een agrarisch bedrijf kunnen bijdragen aan de leefbaarheid van het platteland, aan het inkomen van de boer en daarmee aan voorzetting van het agrarische karakter van het buitengebied. De insteek is dat niet van tevoren gedetailleerd wordt bepaald wat wel en niet mogelijk is door de gemeente, maar dat we open omgaan met initiatieven en vooral streven naar kwaliteit van het resultaat en naar een harmonieuze afstemming in de totstandkoming. Dit betekent ondermeer dat bestaande (vergunde) nevenactiviteiten positief worden bestemd. Verder gaat het nieuwe bestemmingsplan flexibel om met nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven. Randvoorwaarden geven het kader aan waarbinnen verschillende functies mogelijk zijn.

3 M.e.r.-procedure

3.1 M.e.r.-plicht

Uitbreidingsmogelijkheden bouwvlakken voor agrarische bedrijven

De m.e.r.-plicht volgt uit het feit dat binnen het plangebied van het op te stellen bestemmingsplan de bestaande agrarische bouwblokken worden opgenomen en er ruimte wordt geboden voor de vergroting van bouwvlakken (tot maximaal 2 hectare) voor grondgebonden agrarische bedrijven.

In Onderdeel D. activiteiten, plannen en besluiten, ten aanzien waarvan de m.e.r.-procedure (Besluit milieueffectrapportage) van toepassing is, zijn categorieën van activiteiten aangegeven, waaraan drempelwaarden zijn gekoppeld. Indien deze drempelwaarden overschreden worden geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onderdeel D.14 bepaalt dat voor het oprichten, wijzigen of uitbreiden van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren boven bepaalde aantallen m.e.r.-beoordelingsplicht van toepassing is. Aangezien enkele bedrijven binnen het plangebied deze drempelwaarden overschrijden geldt een m.e.r.- (beoordelings)plicht.

De Wet milieubeheer verplicht om bij bestemmingsplannen met een kaderstellend karakter, die m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten mogelijk maken een plan-m.e.r.-procedure te doorlopen. Dit betekent dat het opstellen van een plan-MER¹ en het doorlopen van de bijbehorende procedure verplicht is voor de hierboven genoemd bestemmingsplan.

Mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden (Passende Beoordeling)

In de omgeving van het plangebied liggen een aantal Natura 2000-gebieden. In eerste instantie wordt uitgegaan van een ruim gebied rond het plangebied, namelijk een zone tot een afstand van 10 km van de plangrens. De gebieden IJsseldelta en Kampen Zuid worden omringd door de volgende Natura 2000-gebieden: De Wieden, De Weerribben, Olden Maten, Uiterwaarden IJssel, Veluwe, Zwartemeer, Veluwerandmeren, Uiterwaarden Zwarte water & Vecht.

¹ In dit rapport worden de termen MER en m.e.r. gebruikt. MER staat voor het milieueffectrapport, m.e.r. staat voor de procedure van de milieueffectrapportage als geheel.

In de genoemde Natura 2000-gebieden zijn habitattypen aanwezig die gevoelig zijn voor de depositie van stikstof vanuit de lucht én waarvan de KDW erg laag zijn. Dat betekent dat we te maken hebben met een situatie waarbij negatieve effecten op de soorten en habitattypen in omliggende Natura 2000-gebieden niet worden uitgesloten. Op basis hiervan wordt de Voortoets overgeslagen en wordt direct een Passende beoordeling uitgevoerd.

Het opstellen van een Passende Beoordeling leidt (ook) tot een plan-m.e.r..

3.2 Hoe ziet de procedure eruit?

Gekoppeld aan het bestemmingsplan moet de uitgebreide m.e.r.-procedure worden doorlopen. De gemeente Kampen legt het planMER, samen met het voorontwerp-bestemmingsplan, ter visie. De m.e.r.-procedure gaat van start met een openbare kennisgeving, een ter inzage legging en een raadpleging op het onderzoeksvorstel. Daarna worden de effecten berekend, het planMER opgesteld en volgt een fase voor advies, inspraak en besluitvorming. Tenslotte volgt de uitvoering van projecten welke mogelijk zijn binnen het bestemmingsplan en de evaluatie van de milieueffecten.

De verschillende fases in de m.e.r.-procedure zijn in deze paragraaf nader beschreven.

Kennisgeving, ter inzage legging en raadpleging bestuursorganen op reikwijdte en detailniveau

De eerste fase van de m.e.r.-procedure staat in het teken van het afbakenen en vaststellen van de beoogde aanpak en de communicatie hierover met de betrokken bestuursorganen en andere belanghebbenden. De gemeente Kampen heeft daartoe deze notitie opgesteld waarin de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen planMER worden beschreven. Nadat de gemeente door middel van een openbare kennisgeving bekend heeft gemaakt dat er voor het bestemmingsplan een m.e.r.-procedure wordt doorlopen, is deze Notitie reikwijdte en detailniveau ter inzage gelegd met de gelegenheid om zienswijzen in te dienen.

Deze notitie wordt tevens gebruikt voor de raadpleging van de overige bij het bestemmingsplan betrokken:

- Gemeenten Noordoostpolder, Dronten, Elburg, Oldebroek, Hattum, Zwolle en Zwartewaterland
- Provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel
- Rijkswaterstaat IJsselmeergebied
- Waterschap Groot Salland
- Rijksdienst voor Cultureel erfgoed
- Ministerie van Infrastructuur en milieu
- Pro-rail

Reacties kunnen gedurende de termijn van ter inzage legging ingediend worden bij:

Gemeente Kampen

t.a.v. Beleidsontwikkeling en Advisering

Postbus 5009

8260 GA Kampen

Milieu-effecten en opstellen planMER

Conform de voorgenomen reikwijdte en het detailniveau wordt de milieubeoordeling uitgevoerd en het planMER opgesteld. Daarbij wordt, waar mogelijk en zinvol, rekening gehouden met de ingebrachte zienswijzen, reacties en adviezen. Het planMER wordt een zelfstandig rapport. Dit rapport is de basis voor het volwaardig meewegen van milieu bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

Een MER bevat tenminste een beschrijving van:

- probleem en doelstelling;
- de voorgenomen activiteit, alternatieven (scenario's) of varianten;
- relevante plannen en besluiten;
- de huidige situatie en autonome ontwikkeling van het studiegebied;

- de effecten van de voorgenomen activiteit op het studiegebied en een vergelijking van de alternatieven.
- mitigerende en compenserende maatregelen
- leemten in kennis en aanzet tot evaluatieprogramma;
- samenvatting.

Advies, inspraak en besluit

Het planMER ligt vervolgens samen met het voorontwerp van het bestemmingsplan zes weken ter inzage (de bekendmaking vindt plaats in het huis-aan-huisblad De Brug). In deze periode is het voor iedereen mogelijk een reactie in te dienen op het planMER. Daarnaast wordt het planMER getoetst door de Commissie voor de m.e.r. Deze onafhankelijke commissie toetst of alle informatie in het planMER aanwezig is om het milieu volwaardig mee te kunnen nemen in de besluitvorming over het bestemmingsplan. Uitkomst van deze toetsing is een positief of negatief advies aan het bevoegd gezag: is er voldoende informatie beschikbaar voor de besluitvorming?

Vervolgens voegt de m.e.r.-procedure slechts één verplichting toe aan de procedure voor het bestemmingsplan: een expliciete motivering van de rol die het milieueffectrapport en de inspraakreacties daarop en de adviezen hebben gespeeld bij het definitieve besluit over het plan. Mede op basis van de resultaten van het planMER met inachtneming van zienswijzen en advies wordt het definitieve bestemmingsplan vastgesteld.

Bestemmingsplan

Na vaststelling van het bestemmingsplan kan worden begonnen met de verdere realisatie van de opgave. Vanuit de m.e.r.-procedure is het verplicht om de daadwerkelijk optredende milieueffecten van de uitvoering van de opgave uit het bestemmingsplan te monitoren en te evalueren. In het planMER wordt hiertoe een eerste aanzet voor een evaluatieprogramma opgenomen.

4 **Beleid en wet- en regelgeving**

4.1 **Relevant beleid**

Ontwikkelingsperspectief Nationaal Landschap IJsseldelta

De gemeenten Kampen, Zwartewaterland en Zwolle stellen voor het bestemmingsplan NLIJ een bestemmingsplan op welke op elkaar wordt afgestemd. Er kan worden gesteld dat de gemeenten gezamenlijk een bestemmingsplan opstellen. Deze gezamenlijke aanpak is een logisch voortvloeisel uit de aanwijzing van de IJsseldelta als Nationaal Landschap. Sinds die aanwijzing in de Nota Ruimte hebben de betrokken overheden, te weten de drie gemeenten, de provincie Overijssel en het waterschap Groot Salland, die samenwerking vorm gegeven op verschillende manieren.

Er is onder regie van het Programmabureau Nationaal Landschap IJsseldelta een gezamenlijke organisatie tot stand gekomen (het Bestuurlijk Kernteam Nationaal Landschap IJsseldelta), er is een visie opgesteld: het Ontwikkelingsperspectief Nationaal Landschap IJsseldelta en er wordt onder eindverantwoordelijkheid van het Kernteam gewerkt aan praktische door middel van een uitvoeringsprogramma.

De opgave is het behouden, duurzaam beheren en waar mogelijk versterken van de bijzondere kwaliteiten van de IJsseldelta. De kernkwaliteiten zijn beschreven in het Ontwikkelingsperspectief Nationaal Landschap IJsseldelta. Centraal staan de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke waarden die kernmerkend zijn voor het ontstaan en de huidige beleving van de IJsseldelta. Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument om deze waarden te behouden en te versterken.

Landschapsontwikkelingsplan

In het milieueffectrapport worden de relevante ruimtelijke en sectorale beleidsthema's beschreven. Voor een groot deel worden deze al beschreven in de Nota van Uitgangspunten voor de bestemmingsplannen NLIJ en Kampen Zuid. Hierin zijn de voor het gehele plangebied relevante ruimtelijke en sectorale beleidsthema's opgenomen welke vooral betrekking op de in het gebied aanwezige functies alsmede de aanwezige waarden. Zo wordt voor het aspect landschap aangesloten bij het Landschapsontwikkelingsplan (LOP). Het LOP stimuleert nieuwe landschappelijke ontwikkelingen en het geeft aan op welke wijze nieuwe ontwikkelingen het beste kunnen bijdragen aan de landschappelijke structuren.

Omgevingsvisie Overijssel

Naast het gemeentelijk beleid is met name het ruimtelijke beleid van de provincie Overijssel van belang. De provincie Overijssel heeft het streekplan, verkeer- en vervoerplan, waterhuishoudingsplan en milieubeleidsplan samengevoegd tot één omgevingsvisie. Op 1 juli 2009 is dit plan door de Provinciale Staten vastgesteld. In de Omgevingsvisie Overijssel is de provinciale visie op de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving tot 2030 geschetst. Ten aanzien van nieuwe agrarische bouwpercelen is het beleid terughoudend. In het MER wordt dit verder toegelicht. De provincie heeft de omgevingsverordening vastgesteld om de doorwerking van bepaalde onderwerpen uit de Omgevingsvisie juridisch te kunnen waarborgen.

4.2 **Relevante wet- en regelgeving**

De verruimingsmogelijkheden voor de genoemde ontwikkelingen zijn beperkt door wet- en regelgeving. Gezien de eerdere m.e.r.-studies voor buitengebieden, is gebleken dat de wetgeving rondom stikstof- en geur hierin bepalend is. De relevante wet- en regelgeving op dit gebied is in deze paragraaf toegelicht.

Wet geurhinder veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is vanaf 1 januari 2007 van kracht en vormt het toetsingskader voor de beoordeling van geur veroorzaakt door het houden van dieren in dierenverblijven.

Natuurbeschermingswet 1998

Er is geen duidelijk toetsingskader voor ammoniak op de natuurgebieden die worden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Het bestemmingsplan is een globaal plan met potentieel significante effecten op Natura 2000-gebieden. Volgens de Natuurbeschermingswet 1998 (art. 19j) is hiervoor een *passende beoordeling nodig*.

Besluit huisvesting

Bedrijven moeten in 2013 voldoen aan het Besluit huisvesting. Het Besluit huisvesting is vanaf 1 april 2008 van kracht en geeft invulling aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit maximale emissiewaarden. Daarnaast is het mogelijk om te salderen binnen één bedrijf. Dat wil zeggen dat de oudere stalsystemen (met een hogere emissie) in gebruik mogen blijven wanneer een nieuwe stal (op hetzelfde bedrijf) een veel lagere emissie heeft.

5 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Om de milieueffecten van het plan te kunnen beoordelen en alternatieven te kunnen vergelijken is een vergelijkingsbasis nodig. In MER-termen heet dit de 'referentiesituatie'. De huidige situatie en de autonome ontwikkelingen vormen de referentie bij het bepalen van de effecten van "het bestemmingsplan buitengebied in de gemeente Kampen" op de omgeving. Maar wat is nu precies de referentiesituatie? Het is bij bestemmingsplannen (met name voor het buitengebied) lastig te bepalen welke elementen bij het voornemen horen en welke bij de referentiesituatie. Dat komt bijvoorbeeld omdat niet alle voornemens uit het vorige plan zijn gerealiseerd op het moment dat het volgende/nieuw plan wordt vastgesteld. De referentiesituatie beschrijft daarom de toekomstige toestand van het milieu als het bestemmingsplan niet doorgaat. Dit betekent dat bij de huidige, feitelijke toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten 'autonome ontwikkelingen' in de milieusituatie worden opgeteld.

De vergelijkingsbasis ten behoeve van de Passende beoordeling bestaat uit de huidige, feitelijk aanwezige situatie.

5.1 Algemene karakteristieken van het gebied

Het plangebied bestaat uit het Nationaal Landschap IJsseldelta wat binnen de gemeente Kampen valt en het zuidelijk deel van het buitengebied in de gemeente Kampen. Het Nationaal Landschap is een door de Nota Ruimte aangewezen landschap vanwege haar unieke landschapskwaliteiten. Deze zijn in de Nota Ruimte (globaal) omschreven als:

- de grote mate van openheid
- de oudste rationale, geometrische verkaveling;
- reliëf in de vorm van huisterpen en kreekruigen.

Onderstaand overzicht geeft globaal inzicht in de belangrijkste kernkwaliteiten en de structuren van de IJsseldelta weer (bron: ontwikkelingsperspectief NLIJ).

Deelgebied	Hoofdkenmerken	Structuur
Polder Mastenbroek	Weidsheid	- Geometrie - Lange linten en weteringen - Ontbrekende wegbeplanting - Contrastrijke randen
Kampereiland en de buitenpolders	Openheid	- Reliëf - Onregelmatige vormen - Rivierarmen - Dijken
Rivierenlandschap	Kleinschaligheid en openheid	- Meanderende rivieren - Uiterwaarden - Contrastrijke randen - Dijken - Historische kernen

Het gebied Kampen Zuid wordt gekenmerkt door een open, agrarisch polderlandschap en veenweidelandschap. Vanouds vormen de dijken hier de structuurdragers van het landschap: vanaf de dijk werd het gebied verkaveld, aan of op de dijk ontstond de eerste bebouwing. Dit heeft geresulteerd in karakteristiek dijkprofielen. Het open landschap wordt getypeerd door lange rechte noordoost-zuidwest georiënteerde kavels, haaks op de dijken, gescheiden door een uitgebreid stelsel van sloten. Langs de (oude) dijken liggen kolken; de restanten van vroegere dijkdoorbraken. Verspreid in en rond het gebied liggen, veelal langs dijken, woningen, waarvan een aantal op terp en ingekleed in erfbeplanting. De kleinschalige gesloten huiskavels contrasteren met het omliggende grootschalige en open landschap. Het noordwestelijk deel van het plangebied is het restant van het zeekelegebied. Het oostelijk deel van het plangebied is een uiterwaardengebied langs de IJssel waarvan de verkavelingsstructuur onregelmatig blokvormig is.

5.2 Referentiesituatie

In het Plan-MER zullen de verwachte gevolgen van het voornemen en eventuele varianten/alternatieven worden vergeleken met de verwachte situatie indien het bestemmingsplan niet wordt uitgevoerd, de zogenaamde situatie bij autonome ontwikkeling. Deze referentie(situatie) wordt bepaald door realistisch te verwachten ontwikkelingen die passen binnen het geldende bestemmingsplan. In het MER zal de referentiesituatie worden beschreven en in beeld worden gebracht.

De referentiesituatie voor het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Kampen bestaat uit de volgende elementen:

- de huidige feitelijke situatie (alle vergunde activiteiten die zijn gerealiseerd);
- de toekomstige zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied: dit zijn bestemde en vergunde activiteiten die zeker (binnenkort) ingevuld worden.
- generieke, planoverstijgende ontwikkelingen, zoals normen die voortvloeien uit het Besluit Huisvesting (voor veehouderij) of de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Alle andere ontwikkelingen behoren tot het voornemen (zie hoofdstuk 5).

6 Alternatieven

6.1 Het voornemen

In het MER zullen de voorgenomen activiteiten ('het voornemen') worden vergeleken met de referentiesituatie. Het voornemen bestaat uit de volgende elementen:

- (her)bestemmingen die al wel vergund zijn dan wel planologisch mogelijk zijn gemaakt, maar die nog niet benut worden. Denk daarbij aan niet-benutte vergunningruimte en bedrijven die zijn gestopt maar waarvan de vergunning nog geldig is;
- alle nieuwe activiteiten en (her)bestemmingen die nog niet planologisch mogelijk zijn gemaakt.

6.2 Alternatieven

Aangezien binnen het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Kampen geen locaties zijn aangewezen voor grootschalige ontwikkelingen is het beschrijven van (locatie)alternatieven weinig zinvol. Immers beperkte uitbreiding/wijziging van activiteiten wordt binnen het bestemmingsplan alleen mogelijk gemaakt op locaties waar ook reeds nu een bepaalde vorm van bedrijvigheid of activiteit voorkomt. De precieze omvang van de toekomstige functies in het gebied zijn nog onduidelijk, met name in hoeverre gebruik zal worden gemaakt van de ontwikkelingsmogelijkheden in de veehouderij. Door toepassing van scenario's kunnen mogelijke bandbreedtes in de milieueffecten in beeld worden gebracht.

6.2.1 Maximaal scenario

Het MER beschrijft dan in ieder geval wat de gevolgen voor het milieu zijn als gevolg van de ontwikkeling die maximaal verwacht worden. Dus wanneer maximaal gebruik wordt gemaakt van de geboden ontwikkelingsruimte.

6.2.2 Scenario mitigerende maatregelen

De verwachting bestaat het maximaal scenario zal leiden tot knelpunten ten aanzien van enkele milieuc componenten, ic. de depositie van stikstof. Het scenario 'mitigerende maatregelen' laat zien wat de effecten zijn als toepassing wordt gegeven aan mitigerende maatregelen. De resultaten van de voorgaande berekeningen (feitelijke situatie, referentiesituatie en het maximale scenario) vormen de basis voor de concrete invulling dit scenario.

Samengevat worden in het MER de volgende situaties in beeld gebracht:

Naam	Omschrijving
Feitelijke situatie	Huidige feitelijke situatie/vergelijkingsbasis t.b.v. Passende beoordeling
Referentiesituatie	Huidige situatie inclusief autonome ontwikkelingen
Maximale situatie	Maximale invulling van mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt
Mitigerende maatregelen	Maximale situatie 'afgepeld' met mitigerende maatregelen

7 Welke effecten worden in het planMER beschouwd?

In onderstaande paragraaf is aangegeven welke effecten in het MER worden beschouwd en op welke manier. Omdat niet alle milieueffecten van dezelfde omvang zullen zijn en dus van even groot belang bij de besluitvorming vindt vooraf een soort van filtering plaats, in vaktermen ook wel 'scoping' genoemd.

7.1 Scope op de belangrijkste milieuthema's

Scoping houdt kernachtig het volgende in: Toespitsen van de informatie in het MER op de voor de besluitvorming relevante informatie. Met dit door scoping verkregen inzicht moet het mogelijk zijn onderbouwde keuzes te maken ten aanzien van de uit te werken informatie.

Het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Kampen maakt geen grootschalige ontwikkelingen mogelijk. Het bestemmingsplan is overwegend conserverend van aard. De beperkte ontwikkelingsmogelijkheden zijn gekoppeld aan het bestaande (agrarische) bouwvlak.

Niet alle ontwikkelingen in het buitengebied zijn daarom even belangrijk en relevant voor het milieu. De effecten van ontwikkelingen met minimale of geen milieugevolgen zullen weinig relevant zijn voor de uiteindelijke besluitvorming over het bestemmingsplan. Het is op plan-m.e.r niveau bijvoorbeeld weinig relevant dat vrijkomende agrarische bebouwing benut kan worden als zorgboerderij. Het MER wordt dusdanig opgesteld dat de belangrijkste ontwikkelingen en de effecten daarvan (in cumulatie) zorgvuldig worden onderzocht en voor de overige ontwikkelingen goed wordt onderbouwd dat milieueffecten minimaal zijn of zelfs niet aanwezig. Kortom het MER helpt het kaf van het koren te scheiden.

In het MER worden de volgende aspecten als zeer belangrijk beschouwd in het MER:

- uitstoot van ammoniak
- uitstoot van stikstof (depositie van stikstof op Natura 2000 gebieden)
- geuremissie

7.2 Milieuthema's

Het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Kampen maken een aantal ontwikkelingen mogelijk die (mogelijk) belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen hebben. Deze activiteiten zijn in hoofdstuk 5 genoemd. Deze ontwikkelingen worden in het MER beoordeeld. De belangrijkste mogelijk te verwachten milieugevolgen van de ontwikkelingen die door het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Kampen mogelijk worden gemaakt worden hieronder beschreven.

Ammoniak

Doel van het ammoniakonderzoek is om zowel kwalitatief als kwantitatief inzicht te verkrijgen in de ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden en op de zeer kwetsbare gebieden binnen en in de nabijheid van de gemeente. Op basis van onze ervaring gaan wij vooralsnog uit van berekeningen voor:

- de huidige situatie;
- maximale situatie bij het voorgenomen plan;
- realistisch-scenario

Gezien de verwachting is dat er sprake is van een zogenaamde 'overbelaste situatie' in zowel de huidige situatie als bij invulling van het maximale scenario, wordt het realistisch-scenario doorgerekend. Zoals eerder aangegeven zal in samenspraak met de gemeente Kampen nagegaan worden op basis van welke uitgangspunten en aannames dit model ingevuld moet worden. Bij de berekeningen zal ook rekening worden gehouden met de uitstoot van stikstofoxiden door mestvergistingsinstallaties (co-vergisting) en wkk-installaties.

De depositie van ammoniak, die ontstaat als invulling wordt gegeven aan de verschillende scenario's, wordt berekend. De berekende waarden betreffen geen absolute waarden maar visualiseren de verschillen tussen de scenario's.

Effecten landbouw op Natura 2000 gebied.

De effecten die in het Plan-MER worden beschouwd komen voor een deel overeen met de effecten die ook in het kader van de Voortoets en Passende Beoordeling worden onderzocht. Voor het bepalen van eventuele effecten op Natura 2000 gebieden is echter wel sprake van een bijzondere situatie. De alternatieven of scenario's moeten (bij wet bepaald) namelijk vergeleken worden met de feitelijke, actuele situatie van de natuur in deze gebieden. De vergelijkingsbasis is dus niet het zelfde als de referentiesituatie in het MER.

Om te onderzoeken in hoeverre ammoniakemissie van invloed is op de omliggende natuurgebieden (Natura 2000) worden ammoniakberekeningen uitgevoerd. De uitkomsten van deze berekeningen worden verwerkt in een Passende Beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet. Dit gebeurt in twee stappen:

1. Allereerst wordt bepaald of als gevolg van het maximaal scenario een dusdanige verslechtering optreedt dat de kritische depositiegrenswaarden van de meest gevoelige soorten in de Natura 2000 gebieden overschreden wordt. Is dit niet het geval dan worden de uitkomsten hiervan gerapporteerd.
2. Is dit wél het geval dan wordt een Passende Beoordeling opgesteld. Daarbij zal ook het realistische scenario doorberekend worden.

Geur

In het MER wordt het aspect geur op kwalitatieve wijze onderzocht (op basis van de geactualiseerde informatie uit de geurgebiedsvisie). Indien blijkt dat bij de geurgebiedsvisie niet aansluit bij de scenario's van het planMER dan wordt mogelijk het geuronderzoek op kwantitatieve wijze onderzocht.

Overige thema's

Landschap en cultuurhistorie

Het visuele aspect van het woon- en leefklimaat wordt beoordeeld op basis van de gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart. Aangezien het plangebied voor een groot deel gelegen is in het Nationaal Landschap IJsseldelta is landschap een thema waar aandacht voor is in het MER. Voor de landschappelijke randvoorwaarden wordt aangesloten bij het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) en het Uitvoeringsplan dat is opgesteld voor dit gebied. Het landschapsontwikkelingsplan geeft richting en handvatten hoe het plangebied landschappelijk vormgegeven moet worden. Deze beoordeling is kwalitatief.

Bodem, water en archeologie

De aspecten bodem en archeologie worden niet beschreven in het MER. Deze aspecten komen wel terug in het bestemmingsplan buitengebied, maar maken geen onderdeel uit van de effectbeschrijving. Het aspect bodem & water wordt niet nader beschouwd.

Verkeer, geluid en luchtkwaliteit

Voor het aspect fijn stof (PM10) wordt het effect van een rekenmodel veehouderij weergegeven indien daar aanleiding toe is. Verder kan worden gesteld dat de effecten voor de milieuaspecten verkeer en geluid (wegverkeerslawaai) verwaarloosbaar zijn. Enerzijds is sprake van een ruime wegcapaciteit en een dunbevolkt buitengebied. En verder gaat het hier om een conserverend bestemmingsplan, waarbij de effecten gelijk zullen blijven.

7.3 Effectbeoordeling

Bij de effectbeoordeling worden de effecten van het maximale scenario en het alternatieve scenario beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. Bij het toetsen van de scenario's op basis van de beoordelingscriteria worden waar mogelijk de effecten gekwantificeerd. Waar dit niet mogelijk is wordt een kwalitatieve beoordeling gegeven. De beschreven effecten worden per milieuthema samengevat in een tabel, waarin de effecten in de vorm van een relatieve plus/min-beoordeling worden weergegeven. Bij de effectbeoordeling wordt de volgende 5-puntsschaal gehanteerd:

+	positief effect;
0/+	beperkt positief effect;
0	(vrijwel) geen effect;
0/-	beperkt negatief effect;
-	negatief effect.

Toelichting effectbeoordeling

Wanneer er geen verschillen in milieueffecten optreden ten opzichte van de referentiesituatie krijgt een alternatief de kwalitatieve waardering "0". Wanneer er voor het alternatief of een variant negatieve milieueffecten worden verwacht ten opzichte van de autonome ontwikkeling, dan wordt dit uitgedrukt met de beoordeling "-". In geval van positieve milieueffecten wordt een beoordeling "+" gegeven. Voor een aantal milieuaspecten zal de realisatie van de varianten negatieve of positieve effecten met zich meebrengen. Vaak zal dan het verschil in effecten tussen de referentiesituatie en de varianten groter zijn dan het verschil tussen de varianten onderling. Om toch verschillen tussen varianten in een kwalitatieve beoordeling tot uiting te kunnen brengen, zijn ook de beoordelingen "0/+" en "0/-" gehanteerd. Dit geeft aan dat het milieueffect van de betreffende variant kleiner is dan van de variant met een "-" of "+" beoordeling, het zegt echter niets over de grootte van het verschil. Dit betekent dat er geen evenredigheid is tussen de waarderingen "0", "0/-" en "-".